

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: MAT1110 — Kalkulus og lineær algebra.

Eksamensdag: Fredag 14. juni 2013.

Tid for eksamen: 14.30 – 18.30

Oppgavesettet er på 2 sider.

Vedlegg: Formelsamling.

Tillatte hjelpemidler: Godkjent kalkulator.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Alle deloppgaver (1a, 1b, 2a, 2b, 3 osv.) teller 10 poeng. Du må begrunne alle svar, og du må vise nok mellomregninger til at man lett kan følge argumentene dine.

Oppgave 1 La A_a være matrisen

$$A_a = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 1 \\ 2 & 4 & a \end{pmatrix}$$

der $a \in \mathbb{R}$.

- Avgjør for hvilke verdier av a matrisen A_a er inverterbar.
- I det tilfellet der A_a ikke er inverterbar, skriv en kolonne i A_a som en lineærkombinasjon av to andre.

Oppgave 2 Vi betrakter potensrekken $f(x) = \sum_{n=3}^{\infty} \frac{x^n}{n-2}$.

- Finn konvergensområdet til rekken.
- Summer rekken.

Oppgave 3

La A være ellipsoiden

$$A = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : x^2 + (2y)^2 + z^2 = 1\}.$$

Bruk Lagrange's multiplikatormetode til å finne punktene på A som ligger nærmest punktet $(1/2, 0, 0)$.

Oppgave 4 La B være matrisen

$$B = \begin{pmatrix} 5/4 & 1/2 \\ -3/8 & 1/4 \end{pmatrix}$$

(Fortsettes på side 2.)

- a) Finn egenverdiene og egenvektorene for matrisen B .
- b) La $\mathbf{w} = (2, -5)$. Finn $\lim_{n \rightarrow \infty} B^n \mathbf{w}$.

Oppgave 5 La $A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 1\}$ og la $B = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : (\frac{x-x_0}{a})^2 + (\frac{y-y_0}{b})^2 \leq 1\}$ for $(x_0, y_0) \in \mathbb{R}^2$ og $a, b > 0$. Videre, la $F = \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ være avbildingen $F(x, y) = (x_0 + ax, y_0 + by)$. Vis at F avbilder A på B og at F har en invers F^{-1} som avbilder B på A . Bruk F til å vise følgende formel for integrasjon i ellipsekoordinater: La $f(x, y)$ være en kontinuerlig funksjon på B . Da er

$$\int \int_B f(x, y) dx dy = \int_0^1 \int_0^{2\pi} f(x_0 + ar \cos(t), y_0 + br \sin(t)) ab r dr dt.$$

Oppgave 6

La $f(x, y, z) = z + 4x^2 - 8x + 4 + y^2 - 4y$, og la Z være mengden

$$Z = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : f(x, y, z) = 0\}.$$

- a) La Γ være mengden $\Gamma = \{(x, y, z) \in Z : z = 0\}$. Hvilket kjeglesnitt fremstiller Γ ?
- b) Finn volumet av det begrensede området avgrenset av (x, y) -planet og Z .

SLUTT